Ч. 196 (12.852). Львів, четвер 3. вересня 1931. Pocztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік LII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“. Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці і долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

НЕЩАСТЯ н'хто передбачити не може, але кожна розумна людина старається йому запобігти і тому обезпечає ЗБІЖЖЯ Й ПАШУ ВІД ОГНЮ в Т-ві Взаїмних Обезпечень „Дністер“ у Львові, вул. Руська ч. 20.

Жіночі плащі з лошаків (коні), Готові споди на мужеські футра по найнижчих цінах та на догідних умовах поручає Одинока українська торгівля футер „ХРОМ“ Промислово-Торговельна Спілка з о. п. у Львові, вул. Руська ч. 20. 324 2—5 Телефон 71—83

Після вбивства посла Голувка.

Дальші голоси польської преси.

Буквально ціла без вимку польська преса дальше займається фактом убивства посла Голувка, як найважнішою подією політичного дня. Можливо, що це зацікавлення польською пресою тим більше, що пок. Голувко сам був журналістом і був широко відомий у польському журналістичному світі. В усякому разі ця тема покищо переважає у польській пресі над усім іншим: навіть телеграми з Женеви й усі інші звістки закордонного та внутрішнього політичного характеру опинилися на дальших місцях.

СТИЛЬ „КУРЄРКА“.

Так, як ми це вже зазначували вчора і як каже про це комунікат Екзекутиви УНДОбєднання та Президії УПР, загал польської преси приймає концепцію, що справниками вбивства є члени УВО. Очевидно, що найдальше йде по цій лінії ославлений краківський „Курєрок“, який теж одночасно відразу брутально й нікчемно накидається на всіх українців та цілий український політичний провід. Вже у самому наголовку до першої статті на цю тему (число з 1. ц. м.). „Курєрок“ доніс про вбивство посла Голувка, як про „нове кріваве діло гайдамаччини“. Посол Голувко згинув — мовляв — скрито, вбитий

„невислідженими досі справниками, які „*безсумнівно* (?! — Ред.) *рекрутуються зпосеред українських терористів*“. (Підкреслення наше прим. Ред.).

Ствердивши аподиктично цю „*безсумнівність*“, „Курєрок“ будує на ній, як на скелі, поширюючи теж цю „*безсумнівну*“ вину вбивства Т. Голувка на всіх українців, лаяних усіми епітетами з богатого словника „Курєрка“. Ось кілька прикладів того стилю:

„Жах і розміри трагедії побільшує ще факт. (?! — Ред.), що оце з рук розшалілої гайдамаччини впала людина, яка“... і т. д.

„Нікому не вистане відпекування офіціяльних репрезентантів української політики від звязку з терористичною діяльністю. Бо колиб ці політики справді хотіли поборювати діяльність УВО і тим подібних організацій, то вже по перших замахах і перших злочинах зуміли би зорганізувати контракцію, яка доказала би всім ясно і недвозначно, що український нарід злочинців осуджує і бажає, щоби їх кріваві лапи не мали в своїх руках („лапи в руках“ — що за стиль! — Прим. складача) ні одної нитки руської політики. Тимчасом нічого подібного досі не сталося... Отже, колиб нині по жахливім злочині, доконанім на особі великого приятеля українського народу, появилися знову голословні декларації і голословні заяви, то дійсно ніхто їх поважно не візьме і взяти не може, а зате кожний освідомить собі факт, що це не перший раз в історії Польщі гайдамацький ніж циляє в груди тих, яких серце бє гаряче для ідеї національної співпраці і співжиття“...

Цікаво, як то „Курєрок“ уявляє собі „контракцію“ українського політ. проводу, коли його офіціяльні заяви є згори признані як „голословні“ і „недостаточні“!

ВАРШАВСЬКА ПРЕСА.

З варшавських ґазет найближче до тону краківського „Курєрка“ достроївся, здається, санаційно-консервативний „*Дзєнь Польскі*“ який передбачує, що вбивство пок. Голувка може мати дуже глибокий вплив на розвиток національних відносин у Сх. Галичині (в ориґ. „Малопольщі“ — прим. Ред.), тим більше, що українські злочинці жертвою своїх злочинних інстинктів вибрали одиницю, яка цілою душею і серцем працювала над створенням мирного польсько-руского співжиття.

Зовсім отверто відгрожується також санаційний „*Курєр Польскі*“, який пишучи про вбивство Голувка, ні сіло ні пало, заплутав туди й українську політику, лаючи її „*божевільною*“.

„Польське громадянство мусить зайняти супроти жахливого вбивства одного з найактивніших і в польсько-руській угоді заслужених політиків — ясне, поважне і рішуче становище“.

ЕНДЕЦЬКА І СОЦІЯЛІСТИЧНА ПРЕСА.

Коли брукова, санаційна і напів-санаційна преса прийняла відразу тезу, що вбивство Голувка доконала УВО, то ендецька преса займає на загал покищо становище вичікуюче. І так нпр. у другому числі після вбивства (з дня 2. ц. м.) львівський „Курєр Львовскі“ не згадує про УВО та взагалі українців, як справників вбивства, ані словом. Зате товстим друком подає замітку „Слідство на мертвій точці“. Ця обережність львівського органу польської ендеції стоїть мабуть у звязку з тими якимись його інфомаціями, які казали йому помістити недавно дуже таємничу (негайно зреферовану в „Ділі“) замітку про здогадних справників нападу на почту у Бориславі: вони — можна було з тої замітки зміркувати — з УВО буцім то нічого спільного не мають. Ендецький „*Курєр Варшавскі*“ висловлює лише жаль за втратою Тадея Голувка, як визначного політика а ріжними особистими прикметами, — але про політичний підклад убивства теж нічого не каже.

На іншому становищі стоїть соціялістична преса „Дзеннік Людови“ впевняє, що

все вказує на те, що вбивства доконали українські елементи, які дорогою саботажу і терору ведуть на нашому терені вназольницьку боротьбу.

Після характеристики політичного обличчя пок. Голувка, як типічного представника хаосу і суперечностей санаційної національної політики у теорії і практиці, „Дз. Л.“ осуджує усі акти терору, як засобу політичної боротьби, і перестерігає польське громадянство перед „реванжовими“ тенденціями. (Точніше зреферували ми той уступ у вчорашньому числі).

АТАКА НА МИТР. ШЕПТИЦЬКОГО.

„Век Нови“ з 2. ц. м. приносить обширну вступну статтю п. н. „Після злочину“. Автор вважає убивство посла Голувка „одним із найнікчемніших, які знає історія народів“. Говорячи про консеквенції вбивства, автор завдає питання, „чи випадково дорога, яку вибрав пок. Голувко, не була помилкова“, — і відповідає на нього „катеґорично неґативно“. Польське громадянство, мовляв,

„не дасть вивести себе з рівноваги ані зіпхнути з дороги, яку буде вважати вказаною і корисною не лише для Польщі, як держави, але й для усіх її громадян без ріжниці національности і віросповідання“.

Щодо українського громадянства, то автор не бачить у ньому „проявів протверезіння“ та хотів би побачити „мужеський крок, що протиставиться злочинним інстинктам пайдократії“.

Після того, зовсім несподівано, автор накидається на митрополита Шептицького, при чому робить це у досить непристойній формі з ріжними неповажними і непристойними натяками й зворотами („святоюрський смітник“ і т. п.). Конкретно закидає автор митрополитові, що він „і його оточення“ „мовчить і мовчать як скаменілі“ та не осуджують, як слід, актів терору і не висловлюють співчуття його жертвам. Ця атака тим дивніша, що трудно чейже припускати, щоби редакції того щоденника був незнаний пастирський лист цілого українського греко-католицького епископату на чолі з митроп. Шептицьким, присвячений спеціяльно якнайрізкішому осудові актів терору.

Конґрес національних меншин.

Перший день нарад.

(Від нашого кореспондента.)

Женева, 29. серпня 1931.

Конґрес національних меншин розпочався сьогодні передполуднем у салі „Центральній“ — тій самій, що мин. року. Головує п. Вільфан, в президії засідає між ін. посол Пеленський, котрий заступає відсутного п. д-ра Дмитра Левицького.

На салі — майже самі з раніших конґресів знайомі делеґати й журналісти. Як звичайно, так і цього року видно серед публики директора меншинної секції Союза Народів, п. Азкарате; він прислухується якийсь час промовам — здебільшого в німецькій мові, якої він не знає, — а потім дискретно забирається до дому: символічний жест „цікавости“ меншинної секції для меншинних конґресів, на яких секція ця мало популярна, таким чином завершений...

Відкриває конґрес п. *Вільфан* довшою промовою. Він констатує, що оцей, 7-ий з черги, меншинний конґрес радитиме в пору виїмково важку — кріза в цілій Европі, в світі цілому. Серед загальної крізи положення меншин невідрадне. Єдиний нарід, якого становище за минулий рік покращало, — катальонці. Промовець витає катальонців з їх свободою та дякує їм, що вони і далі залишаються діяльними учасниками меншинної орґанізації. Орґанізація ця спромоглася в останньому часі на капітальне видання, присвячене національним меншинам: він предкладає зборови велику, майже 600 сторін. книгу в німецькій мові, де також українським меншинам присвячене відповідне місце. З жалем стверджує голова відсутність двох старих членів президії, д-ра *Дмитра Левицького* і Моцкіна (жид) та заявляє, що вишле їм іменем конґресу привітні телеграми.

З черги п. Маспонс-і-Анґлясоль, голова катальонської делеґації, привитав конґрес на спеціяльне поручення президента катальонської ґенералітеї п. *Мацій*. В довшій промові катальонський представник зазначив, що катальонці і далі будуть співробітничати з меншинною орґанізацією, яка віддала великі моральні прислуги справі катальонського визволення. Слід зазначити, що всі колишні і теперішні катальонські учасники меншинних конґресів грають тепер чільні ролі в катальонській державі і в еспанському парляменті.

На пополудневому засіданні конґрес приступає до мериторичної дебати над „Положенням европейських національностей“, після промов чеського мадяра й естонського німця прийшла до голосу п. Мілена *Рудницька*.

Привитана оплесками зібраних, українська представниця в довшій, добре підготованій промові, числами й фактами схарактеризувала систему польського володіння на наших землях. Спинившись на факті невиконання принятого міжнародного зобовязання щодо автономії для Східної Галичини, п. Рудницька зобразила часи

„пацифікації" в мин. року тай стан теперішньо-го польського режіму на українських землях.

Промову п. Рудницької раз-у-раз переривали гарячі оплески вібраних, а кількакратні перерування в боку президента Вільфана, котрий силкувався затіснити промову бесідниці до кількох загальних уваг, — тільки підкреслили драматичну напруженість виступу української посолки. Коли вона, закінчивши промову зазивом до Союза Народів в його ролі оборонця меншости, зійшла о трибуни, більша половина вібраних делегатів усяких національностей піднялася і поспішила до п. Рудницької, щоби її привитати з її виступом.

Після п. Рудницької промовляли представники Катальонії, австрійських словінців, польських росіян (п. Пімонов), німецьких литовців. На тому засідання перервано до завтрішнього дня.

—o—

На радянському побоєвищі.

Берлін, серпень 1931.

I.

Один із берлінських українців отримав недавно з Радянської України довшого листа, з якого виймаємо деякі подробиці про положення на селі.

....„Твій лист з 3-го червня я одержав, за що щиро дякую. Ти просиш, щоби Тобі описати, як ми тепер живем.

Можемо сказати, що до 1928-го року ще як-небудь жилося, а тепер, щоб Ти знав, горе і біда! Гроші на продналог три рази на рік давай, тай давай, на будівку давай, на трактори давай, і що є в хазяйстві, то все давай: наприклад молоко, мясо, клоччя, свині, кури, вівці, яйця, хліб; а не даси, самі насильно заберуть, з хатів виганяють, поле забирають, в тюрму сажають. У мого знакомого, то хату і поле забрали й самого аж у Сибір вислали так, що хоч пропади. Життя нема".

„Що року становиться все хуже, і хуже. Ходить нема в чім, страшна дорожнеча, матерії ніде не достанеш, чоботи 200 рублів, черевики 70 руб., штани 100 руб., сорочка 25 руб., хустинка 10 руб., спідниця 50 руб., буханка хліба 5 руб., а чорний 4 руб., корова 500 руб., кінь 300 руб. Люди ходять голі й голодні. Мій знайомий зарізав лоша, то ще й штраф 25 руб. заплатив".

„Мила й газу тож нема, ми скалками світим. І папіря та конвертів теж трудно достати! От така наша жизнь!"

„Землі хати та города, ніхто не хоче куплять, бо нема защо, а більше гроші ніде взять. І на цім думаю закінчить"...

II.

В „Комсомольці України" за 21-е серпня ц. р. містять В. Бавман, Н. Бричко і Т. Карелін ось який допис, що дає добру ілюстрацію до недавніх заяв Скрипника й Калініна про величезні поступи на полі народнього шкільництва на Україні:

„До трудшкіл Київщини цього року мають прийти близько 10.000 нових учнів. Разом по трудшколах учитимуть 80.000 дітей.

„Треба відремонтувати 87 шкіл. *Готовіж до прийому учнів тільки 15 шкіл.* (Підкреслення дописувачів). Проте, Наросвіта вважає, що внутрішній ремонт можна буде провадити вже в процесі навчання.

„*На сьогодні школи забезпечено паливом тільки на 20 відс.* Громадські організації, зокрема профспілки та кооперація здійснюють політику „невтручання" в шкільні справи. *З 80.000 взуттям буде забезпечено тільки 15.000 дітей.* 94-а школа має лісоматеріялу для ремонту, але завідувач зволікає ремонт. У Ленінському містечку 62-у школу розвалено; педагоги кинули її зовсім.

„За матеріялами Наросвіти з педперсоналом усе гаразд. Проте виявлено, що тепер у Жовтневому районі є 25 шкіл, що не мають завідувачів.

„Педагогів у Києві є більше, як треба. Цього року починають працювати 200 нових педагогів, що мають спеціяльну освіту. Але їх ще не розставлено на місця. *1931-32 навч. року на Київщині буде зайвих 180 учителів.* Проте, не зважаючи на неодноразові нагадування, Наркомосвіта чомусь не розподіляє їх по інших районах України, де бракує педперсоналу.

„Партійно-комсомольський прошарок серед учительства незвичайно низький. З 1932 учителів київських шкіл є тільки 44 комуністи та 75 комсомольців, *що становить 2.5 відс. із загального числа.* Прошарок комуністів від року до року меншає, бо партійні організації часто забирають педагогів-комуністів на іншу роботу.

„Стан з підручниками незадовільний. На сьогодні Книгоцентр ДВОУ видав для шкіл 18 назов підручників замість 80 замовлених. Дитячі будинки лишились зовсім без підручників.

„*Підручники для російських шкіл, замість одержати їх в РСФСР, друковано в Києві.* Отже, через переобтяженість друкарень, українських підручників довелося випустити набагато менше, як треба було.

„*За постановою Наросвіти, найбільшу в Києві 79-ту школу українізовано, проте, підручники для неї надіслано російські.*

„У випуску книжок панує хаос. Підручники видають на сотні тисяч карбованців, а за кілька місяців вони старіють змістом, відстають од життя. *За самий тільки 1929-ий рік, з центральної книжкової бази вивезено 16 підвод підручників, як макулятуру.* 1931 видано приміром книжку Фектистова з російської мови в 10.000 примірниках. Проте, заявок од шкіл на неї не надійшло, і вони лежать, як змертвлений матеріял.

„За ухвалою міському комсомолу з 15. до 20. серпня оголошено декаду штурму готування до навчального року в місті. До всіх шкіл буде приділено бригади „легкої кінноти", що стежитимуть за перебігом ремонту... Всі заходи дуже важливі, проте, вони спізнилися не менше, як на 2 місяці. Отже виходить: „На полювання їхати — собак годувати". „Молодий Пролетар" займає „центральну позицію". „Мол. Пролетар" мусів сигналізувати глибокий прорив у готуванні до навчального року, проте, він жадної підборки про це до цього часу не дав".

Справді, поступ на кожному кроці!

З. К.

На випадок простуди, катару, запалення гортанки, при нервових болях і ломоті в костях треба дбати про щоденне правильне випорожнення і в тій цілі уживати пів шклянки природної гіркої води **„Franciszka Józefa"**. Домагатися в аптиках і дрогеріях.

Повінь у Китаю.

Звіт команди жандармерії в Ганкав щодо шкід наслідком повені зазначує, що знищених є 163,000 будинків і 782,000 людей, значить, половина населення осталася без даху над головою. Число осіб, що згинули наслідком повені, подають на 150 тисяч, а втікачів на пів міліона. Більша частина провінції Кіян-су, в якій находяться найбільші плянтації бавовни, опинилися під водою. По урядовим обчисленням залята поверхня доходить до 3.600 кв. миль.

Такої величезної повені Китай не переживав від 500 літ. Англійська преса зазначує, що катастрофа є далеко грізніша ніж подають китайські офіціяльні круги, які свідомо її применшують, щоб облекшити свої обовязки супроти краю. Під теперішню пору 25 міліонів китайського населення терпить голод

—o—

Православні парохії на Лемківщині.

Як повідомляє варшавське „Слово", орган православної пропаганди на західно-українських землях, у Галичині є тепер 24 православні парохії, з того 7 у східній, 17 у західній частині краю. У Східній Галичині є православні парохії: 1) у Львові, 2) Коломиї, 3) Долішному Куті (Мечишів пов. Бережани), 4) Яблінці Вижній пов. Турка, 5) Корчині пов. Сокаль, 6) Городжеві пов. Рава Руська і 7) Перемишлі. В Західній Галичині, на Лемківщині є православні парохії в таких місцевостях: 8) Липовець і Черемха, 9) Тилява і Терстяна, 10) Мшана, Ропянка, Смеречне, Вильшня, 11) Гирове, 12) Поляни, Тихівське, 13) Дошниця, Явори, Котані, 14) Святкова Велика, Святкова Мала, Світржова Руська, 15) Бортне, Бодаки

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 3. ВЕРЕСНЯ 1931.

О. Д-Р Г. КОСТЕЛЬНИК. 3)

Становище християнської фільософії.

Релігія випливає з людської природи. На основні релігійні поняття наводить нормально розвинену людину сама природа. А християнська релігія тільки доповнює природну релігію. „**Anima humana naturaliter christiana**" — „людська душа по природі християнська" (Тертуліян).

Отже християнська релігія не могла би встоятися в душі тої людини, яка своїм розумом відкидала би природні людські інтуїції (як пр. пізнання зовнішнього світу, поняття причини й наслідку, моральний змисл).

Ось тому християнська релігія на віки мусітиме придержуватися природного становища в пізнанні. Отже й християнська фільософія на віки мусітиме придержуватися того самого природного становища, бо інакше підмінювала би ґрунт, на якому стоїть християнська теольоґія.

Бачимо, що християнська теольоґія й християнська фільософія сходяться на „невтральному" ґрунті — на ґрунті природних людських даних. Тому й можуть не завдати собі взаїмно насильства: ні теольоґія не є в ярмі фільософії, ні фільософія в ярмі теольоґії.

А з того кожний може переконатися, що християнська фільософія має таке саме широке поле свободи, як кожна інша фільософія, наскільки не хоче попадати в суперечність з людською природою. Ми вже сказали, що властиво нема християнської фільософії, а є тільки фільософія людського розуму.

*

Це і є вічний заповіт для християнських фільософів, що вони — як **conditio sine qua non** — мають придержуватися природного становища в пізнанні. Ні субєктивізм, ні сензуалізм, ні позитивізм, ні скептицизм, ніколи не зможуть стати християнською фільософією. Християнський фільософ повинен розчитуватися в природних даних людської природи, відріжнювати їх, плекати й вишукувати льоґічні концепції для їх зрозуміння тай оправдання. Його арґументи повинні бути якнайбільше всесторонні, бо ті, які відступили від природного становища в пізнанні й попали в суперечність із природою, зробили це власне в наслідок своєї односторонньої арґументації — всі без виїмку. Природа дуже дивно скомплікована: у ній виступають ріжнородні чинники, які бувають дуже дивно — неймовірно — сполучені зі собою. От хоч би згадати матеріяльний і духовий елемент у людській природі тай взагалі в органічному світі; ділання людської „природи" й ділання свобідного людського „я", **ordo realis** і **ordo logicus**.. Нетерпеливі, односторонні фільософи навпростець шукають „єдности" в природі, тай одні признають тільки матерію, другі тільки духа, треті тільки „природу", четверті тільки „я", пяті не добачують ріжниці між **ordo logicus** і **ordo realis**... Подібно стоїть справа у всіх інших фільософічних проблемах.

В схоластичній фільософії саме те найцінніше, **aere perennius,** що торкається природних даних людської природи. Природні інтуїції в схоластиків у святій пошані: вони їх приймають, плекають і, як уміють, виправдують. Тай треба признати, що схоластики старалися подавати всесторонню арґументацію для своїх тез, висуваючи рації **contra** й **pro.**

Одначе попри ті свої добрі прикмети схоластика має й слабі прикмети. Всі вони мають своє джерело в тому, що схоластики були більше наївні духово — особливо під оглядом усесторонности — менше розвинені, як ми нині. В деяких субтельніших проблемах схоластики ще не відріжняли в пізнанні того, що людське, від того, що річеве. Людське радо абсолютизували. Напр. правило, що правий бік у людей почесніший, на думку Томи з Аквіну обовязуюче також в природі, для Бога. Томуто схоластики часто подають, замість пояснення річи, пояснення слова, властиво звичайного, між людьми поширеного, поняття про річ, у тій добрій вірі, що такі поширені, звичайні поняття, хоч вони витворені рефлексією, є так само непомильними, як і природні інтуїції. Коли є науковий термін, коли є дефініція, то — на думку схоластиків — річ уже остаточно пояснена. Сотні квестій, які собі схоластики залюбки ставили, для нас уже не мають того значіння; вони нас умучують, розбивають нашу схильність до подрібнішої синтези чи аналізи проблеми. Ми нині хочемо менше знати, але основніше, повніше.

А найбільше ріжнить нас від схоластиків те, що вони мали тільки дуже скупі й здебільша фальшиві (неточні, поверхові) відомости про природу. Тут схоластики супроти нас — діти.

Колиж пригадаємо собі, що метафізика може бути тим глибшою, чим глибшим є знання природи, то зрозуміємо, що нинішній християнський фільософ, якщо він є дійсно творчим умом, а не тільки шкільним „фільософом", уже не може вдоволятися досягненнями схоластичної фільософії. Думаю, що якби Тома з Аквіну нині жив, то певно вже не був би „томістом" (аристотеліком).

Не схоластику боронити, але боронити правду людської природи — ось це завдання нинішніх і майбутніх християнських фільософів.

(Докінчення буде.)

Перегонина, 16) Воловець, 17) Чорне, Невиаєва, Липа, Довге, 18) Граб, Вишевадка, Жидівське, 19) Радоцина, 20) Ізби, Білична, Баниця, 21) Снітниця, Перунка, Чирна, 22) Фльоринка, Камінна, Вафка, Яшкова, Білцарева, 23) Королева Руська, Богуша і 24) Милик, Андріївка.

Священики находяться в кожній першій із вичислених місцевостей крім Перемишля. Всі парохії мають 35 новозбудованих церков.

з уваги на тяжке положення українського народу та на вагу моменту, який переживає український нарід, зокрема УНДО, Радикальну Партію і Українську Соц. Партію до скликання Міжпартійної Ради.

З наших суспільних болячок.

Хочу порушити величезні жертви, які несуть нині батьки у вихованні своїх дітей, цього нарибку для народу. Ті жертви є тим болючіші, чим більші є ненормальні відносини під господарським оглядом. Пересічна платня за удержання ученика на станції чи в бурсі була ціна 1 сотнаря пшениці. Нині інститути і бурси жадають 90 зол., а сотнар пшениці представляє вартість 18 зол., значить на удержання ученика потреба 5 сотнарів пшениці. Недавно був я на торговиці в Теребовлі і придивлявся торговлі рогатою худобою та безрогами. За 10 ам. долярів дістанете молоду, молочну корову. А що з причини обезцінення збіжа прийнялося, що за удержання на стації ученика жадають 10 ам. долярів, значить 10 коров або 50 сотн. пшениці на рік, а до того около 8 сотнарів пшениці, або до 2 корови за шкільну оплату, зо три корові на книжки, білизну та убрання, значить: удержання й едукація ученика коштує батька річно (10 міс.) пересічно около 73 сотн. пшениці, або около 15 коров (по 10 дол.).

І так через 10 місяців одного року, а кілько таких років іде по собі, заки ученик здасть матуру? А кілько тих зломаних по кількалітній едукації? Ішли морґи, корови, безроги, десятки сотнарів збіжа і т. п. продуктів, і син не скінчив. Того „зів“ садизм звиродненого осібняка, того зоольоґічний шовінізм, того дидактично-методичні недомагання. І наші діти знищивши нас і себе, сіли та або вітрогонять, або перець продають, заробляючи 1 зол. денно!

Це один бік боляка, а другий: Прийнялося, що при усталюванні ціни за станцію дивляться на ціну, усталену бурсою, або інститутом. І диво! 10 амер. дол. платив я за сина (тепер за 3!) у Львові в р. 1925, коли 1 сотн. пшениці коштував 45—50 зол., а 1 кг. мяса 2.60, і тепер так жадають, коли 1 сотн. пшениці коштує 18 зол., а 1 кг. мяса 1—1.50 зол. Гей, рахівники з бурс і інститутів, чому не берете під увагу, що головні і підставові середники виживлення: хліб, мясо, ярина і товщ спали і нижче половини і до третини часом доходять, а ви стоїте при своїм з 1925 р., з часів „радосней творчосці“!?

Миж переживаємо тепер часи „сумного плачу“ і тому треба й до того пристосуватися при всяких рахунках. На вас, рахівники бурс і інститутів, дивляться всякі „станційники“ котрі при помочі нашої нужди та голоду й холоду наших дітей хочуть поправити собі долю, нашою і наших дітей нуждою хочуть свою нужду із своєї хати гнати, або дещо на нас „шкурати“! Раз у шкільній дирекції подали мені адресу „ліпшої“ станції. Приходжу там, голова дому хорий, із жінки ствір, дітей начислив пів тузина, від пів до 12 літніх, а господиня дому каже до мене: „Я того ніколи не тримала, але тепер коло нас біда і я мушу тим поправити собі долю“... Мною не поправила, але ким іншим, зате „поправив“ я долю чию іншу. Дав двох синів до бурси, платив по 10 ам. долярів, т. є. 20 ам. долярів за двох, собі на життя для четверо осіб дома лишив 10 ам. дол. (Я учитель, отже пенсійний на 30 ам. дол. в місяць), а в бурсі на 30 бурсаків було 5 даром, 6 за половину плати, а 5 по 7—8 ам. дол. — значить: ті, котрі платили, платили і за тих, котрі не платили і мало платили. Коло бурси „крутилося“ тільки а тільки осіб і всі виглядали гарно, були „пулькаті“ й „пузаті“ а бурсаки голодом заморені, пісного хліба жадні, книжки продавали щоби хліба купити. Провіривши той стан, я своїх синів по двох місяцях відобрав, а другі мучилися на тих наших „гараздах“!

Гей, Ви, у котрих це в руках, та годите рахунок із честю та совістю — ради пошани всіх святощів змилосердіться над батьками і їх дітьми. Що батьки терплять, так це за кару, що батьками стали, але за що терплять їх діти, а молодь — це підстава народу!

Батько.

З орґанізаційного руху.

Дня 24. серпня ц. р. відбувся в **Комарні Повітовий Народній Зізд,** в якому взяло участь 134 делегатів селянства, міщанства і студентства. Наради відкрив голова Повітового Народнього Комітету д-р О. Пеленський, після чого здали звіт з діяльности Української Парляментарної Репрезентації посли д-р Ст. Біляк і Гринь Тершаковець. Опісля розвинулася широка дискусія, головно на тему балачок про українсько-польську „угоду“, а крім того порушувано ріжні інші болючі справи, як боротьбу з переходом на чужий обряд, справу загальної переписі, справу шиканування наших робітників мулярів, справу аґітації сельробів проти Маслосоюза та районової молочарні в Комарні і т .п. Справу перевиборів Пов. Нар. Комітету відложено з недостачі часу на інший день. Вкінці ухвалено такі резолюції:

1) Виборці суд. комарнянської округи висказують повне довіря Українській Парляментарній Репрезентації, зокрема послам тої округи, д-рові Ст. Біляковi і Гр. Тершаківцеві. 2) Виборці судової комарнянської округи ставлять домагання до обох клюбів Української Парляментарної Репрезентації, УНДО і Радикальної Партії, щоб обєдналися в один клюб

ЖАДАЙТЕ французьких паперців ДО КУРЕННЯ. JOB

Жахливе вбивство.

Невинний селянин гине з руки „стшельца“. Убийник ходить на волі...

Знаний є читачам „Діла“ грабіжницький напад на почтовий амбулянс під Бірчою дня 31. липня ц. р. Також методи й засоби, якими послуговувалась перемиська поліція у своїх доходженнях, пошукуючи за виновниками нападу, та симптоматичне становище польської преси в тій справі є всім знане. Та, на жаль, майже без відгомону перейшла неймовірна, жахлива подія, жертвою якої впав з руки „стшельца“ молодий 20-літній парібок Іван Ґут з Брилинець. Сталося це в часі облави, якою в дні 7. серпня ц. р. перемиська поліція при допомозі „Стшельца“ йшла ловити невідомих виновників, добачуючи їх вже згори і без найменшого доказу в членах УВО.

Широкою лавою посувалась тоді поліція вперед. На полі Івана Ґута, рільника в Брилинцях, спав собі в тім часі преспокійним сном його син Дмитро Ґут, вигнавши татового коня на власне стернище і конюшину „під лазами“. З того сну збудило його нагло копання ногами і якісь крики. Отворивши очі, побачив молодий Дмитро біля себе якогось цивіля, що щось до нього кричав. Напівсонний Дмитро Ґут, не підозріваючи нічого злого, повернувся знова до спання, та сталося щось несподіваного, страшного! До сплячого Дмитра Ґута вистрілив „цивіль“ з кріса і смертельно його зранив. Тяжко ранений зірвався Дмитро Ґут на ноги, лишаючи на землі продіравлену кулею і закрівавлену блюзу, на якій він спав, та почав бігти до свого батька Івана Ґута, який недалеко на полі „під лазами“ пас худобу. В тій хвилі впав до втікаючого з руки того самого „цивіля“ другий стріл, від якого Дмитро Ґут покотився смертельно ранений на землю. Убивник, закинувши весело кріс на плечі, закликав цинічно Івана Ґута, який в міжчасі надбіг, аби ратував „постріленого хлопа“. Іван Ґут наблизився до тяжко раненого, що кидався в передсмертних судорогах, і пізнав у нім свого сина Дмитра. І ще того самого дня около год. 10-тої увечір розпрощався український селянин Дмитро Ґут, внаслідок одержаних ран, з тим світом! Убийником його є „стшелец“ Василь Ланік з Риботич. Невинно вбитого криє сира земля, а вбивник ходить на волі!

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 3. ВЕРЕСНЯ 1931.

ВАСИЛЬ С. ЛЕВИЦЬКИЙ. 2)

Міжнародня Кооперативна Школа в Швайцарії.

Пригадуємо собі слова д-ра Еггі, президента Союзу Швайцарських Споживчих Кооператив і засновника Фрайдорфу:

„Ця кооперативна оселя має бути великою лябораторією, де будуть переводити досліди, як далеко можна кооперативні теорії здійснювати. Тут саме треба випробувати, наскільки люди можуть перенятися правдивою кооперативною ідеєю“.

Кооперативну оселю Фрайдорф оснував Союз Швайц. Спож. Кооператив в роках 1919—20. Всі товари дістають мешканці Фрайдорфу через свою кооперативну крамницю, даючи їй пів мільона франків обороту річно. Велику увагу звертають тут на плекання ощадности у членів. З тою метою основано тут щадничу касу, до якої кожний член кооперативи мусить вкладати денно 10 сотиків. По кількох літах осягнула ця каса понад 100.000 фр. ощадности. Споживча крамниця має тут свої власні гроші, які з початком місяця продає своїм членам за ефективну швайцарську монету. З того така користь, що навіть найменший оборотовий гріш члена не лежить дурно в його кишені, а йде на спільні цілі і процентується.

Стрічаємо мешканців Фрайдорфу. Усі витають нас, привітні, усміхнені. Пора вже вечірна, після 6-ої год. і часто бачимо господаря дому, як заходиться після звичайної фабричної чи бюрової праці коло свого малого господарства в городці, в курятнику або кріликарні. Кури, переважно жовті кармазини або білі леґгорни. Щорічно відбувається тут конкурс на найкращі і найбільше несливі кури. Кріпики переважно французькі барани. По стінах домів ген аж на дах пнуться великі кущі штучних рож, в яких тут, видно, всюди особливо любуються, а також шляхотний виноград з тяжкими, ще недозрілими грознами, або овочеві деревця, притинані і ведені так штучно, що галузки в одній площині простелюються по цілій поверхні стіни. В той спосіб кожна галузка виставлена на сонце, а деревце зовсім не забирає місця в городі.

Підходимо до пропамятного каменя, вкопаного на забавовій площі, перед кооперативним домом. На пірамідально стятих стінах читаємо напис:

„В тій оселі нехай вічно процвитає
Любов ближніх, мир і свобода“.

IV.

Мешкаємо у двійку з директором К. у гостинних кімнатах Кооперативного Дому. Таких кімнат тут 25 на високім піддаші будинку. Два великі ліжка з нічними столиками, шафа, стіл, умивальник, зеркало, — оце чистенька, скромна обстанова нашого мешкання. Зрештою тут ми тільки спимо. Весь день від ранку до ночі ми заняті.

Кожний з нас дістав видруковану у трьох мовах докладну програму кожного дня у нашій школі. За весь час не було ніодного випадку, щоб ми в чімнебудь відступили, або хоч би на кілька хвилин спізнили визначений порядок дня. Швайцарська точність справді вправляла нас в подив. Ми-ж мусіли підтягатися до неї, дарма, що мій старий товариш заєдно нарікав, що не призначено бодай одної години на пообідну дрімку. — Рано в 8-ій годині, свіжі та виспані збігаємо на долину їдальних саль на снідання.

— Добрийдень... Добрийдень... — повторяємо десятки разів на ріжних мовах, витаємося з десятками сусідів, знайомих з усіх частин Европи. Сидимо по вісім за одним столом. Ми з шістьома австрійськими німцями. Зразу сприятелювалися з ними. Самі молоді люди, бувші військові, деякі були в Галичині, на Великій Україні. Мимоволі приходять на думку аналоґічні, хоч зовсім неподібні у своїх основах обставини, які кинули українську та австрійську молодь після війни на поле кооперативної праці. Побіч нас при дальших двох столах сидять шведи, яких назбиралося аж 12. З ними ми скоро відновили давну історичну дружбу. Веселий гамір панує завжди над нашими столами. Шведське „Скуль“ (здоров) і „Гейс-вейс“ перелітає між нами при кожній нагоді.

Чорна кава (з кооперативної палярні Союзу з маркою „кооп“) і знамените швайцарське молоко стоять у великих дзбанках по столах. Особливі швайцарські крихкі роґалики, масло та конфітури, всього досхочу. Обслугує наш стіл симпатія цілої „Школи“, гарна, мила швайцарка — Маріянна.

— Як спали? Чи смакує снідання? — питає кожного з нас своїм лагідним голосом і кооператори в туже мить забувають, що майже кожний лишив дома жінку, та ще може й пару нащадків.

Точно в 9-ій годині ми сидимо вже у великій викладовій салі.

Назва „кооперативна школа“ не зовсім відповідає поняттю школи в нашому розумінні, хі-

Ось коротка, а яка страшна картина!

Питаємо: яким правом Василь Ланік брав участь у поліційній облаві? Хто його до цього закликав, хто мав право і власть його до цеї функції стягати? Хто дав йому кріс у руки, хто та які дав йому інструкції дотично поведінки в часі цеї облави? Яким правом „стшельци" повнять функції поліційних органів чи пак їх побічників? Чи аж так далеко розтягаються управнення „Стшельца", що є органом рівнорядним і рівноправним з поліцією і має право вести поліційні доходження?

Проти вбивника Василя Ланіка вніс я до прокуратури при окр. суді в Перемишлі карне донесення, домагаючись потягнення до відповідальности також тих, що вбивника втягнули до поліційної стежі і вложили йому в руки кріс. Однак і цею дорогою питаю п. прокуратора при окр. суді в Перемишлі та дотичну команду поліції: Чому вбивник Василь Ланік досі не приарештований? Мужика за найменшу провину пакують до слідчої вязниці, тримають нераз кілька місяців людей зовсім невинних у слідчій вязниці. Найменша бійка на селі потягає за собою арештування і слідчу вязницю — а вбивник невинного чоловіка, „стшелец" Василь Ланік, чомусь досі не арештований. Чи він понад правом? Чи інше є право для „польських стшельців", а інше для всіх громадян?

Вкінці: Чи державна влада буде почуватись до обовязку покарати безпощадно вбивника, а незалежно від цього дати повну моральну і матеріяльну сатисфакцію родині невинної жертви.

Д-р Володимир Загайкевич,
адвокат і посол на сойм.

—o—

Вписи на Львівський Університет.

Кандидати, що мають намір вписатися на один з виділів львівського університету на рік 1931-32 мусять піддатися лікарським оглядинам. Оглядини ті для тих, яких прізвища починаються на А. Б. Ц. дня 1. вересня; Д. Е. Ф. — 2. вересня; Г, Ґ, І, Й — 3. вересня; К — 4. вересня; Л. М — 5. вересня; Б. О. П — 7. вересня; Р. С — 8. вересня. С — 9. вересня; Т. У. В — 10. вересня; Я. З — 11. вересня. Зголошуватися до оглядин лікарських можуть кандидати лише того дня, який є для них призначений. Зголошуватися пізніше не можна. Перед оглядинами треба виповнити інформаційні листки, виконані в кількох колірах, залежно від виділу. Можна їх дістати в університетській трафіці за 3.30 зол.

Подання вносити від 1.—12. вересня. На лікарськім виділі кандидатів у днях 12—15. вересня візвуть особисто зголоситися у декана виділу. Порядок зголошень до декана буде поданий дня 12. вересня на таблиці оголошень деканату. На гуманістичнім та математично-природничім виділі можуть візвати кандидатів зголоситися особисто в декана. Опис принятих на всіх виділах, за вимком фармацевтичного, буде поданий дня 15. вересня ц. р.

На фармацевтичний відділ при лікарськім виділі вносити подання в днях 1—12. вересня. В днях 12—20. вересня кандидати мусять явитися особисто в декана в порядку, який буде оголошений дня 12. вересня.

Про вислід будуть кандидати письменно повідомлені в днях 21—23. вересня.

Вписи принятих відбуватимуться в днях 16—30. вересня в поазбучнім порядку. До подання, написаного на спеціяльнім друку, треба долучити: 1) метрику, 2) свідоцтва річні з кляси 7. і 8., 3) свідоцтво зрілости, 4) потвердження лікарських оглядин, 5) військовий документ (обовязує тих, що находяться в періоді обовязку військової служби), 6) свідоцтво моральности (обовязує тих, що здали матуру давніше або мають перерву в студіях), 7) „куррікулюм віте" (обовязує тих, що здали матуру давніше, а також всіх, що вносять подання на відділ фармацевтичний).

Всі документи мусять бути залучені в оригіналі.

На лікарський виділ та фармацевтичний відділ приймають українців дуже мало. На відділі фармацевтичнім матимуть першенство ті, що викажуться свідоцтвом аптикарської практики, потвердженим через аптикарське ґреміюм або свідоцтвом тирociніяльним.

Щодо висоти оплат кружляють всякі вісти, та досі про це не можна нічого певного сказати. Справа оплат буде рішена імовірно аж протягом вересня.

Всі, що вносять подання на лікарський виділ, повинні обовязково зголоситися в „Медичній Громаді" в урядових годинах (10—12. передпол.), а ті, що вносять подання на всі інші виділи повинні обовязково зголоситися у тов. Міліянчука Василя в год. 13—14. (1—2.) в Акад. Домі вул. Супінського ч. 21.

Реф. Інформ.

ба тільки під тим оглядом, що слухачі не мають змоги просто висловити своеї думки про обговорювану справу, тільки у формі письменних запитів до прелеґенда. Одначе і в той спосіб дискусія була завжди жива і настільки вигіднiша, що не залежала від балакучости дискутантів. Питання мусіли бути короткі і ядерні, а прелеґент відповідав на них довше або коротше, відповідно до ваги питання. Позатим виклади і дискусія мали зовсім товариський, конгресовий характер і часто питання і доповнення вносили дуже цінні причинки до самого реферату.

Автім реферати чи виклади не є найголовнішою метою Школи. Усі одинацять рефератів дістав кожний учасник Школи видруковані на цикльостилю вже раніше і міг обмежитися на тім, щоби прочитати їх в дома. Дійсною кооперативною школою були для нас не тільки реферати, але у рівній мірі кожна хвилина проведена у Фрайдорфі, у цій справді міжнародній кооперативній родині.

У просторій викладовій, а разом і виставовій салі Кооперативного Дому уставлені три довгі кольони столів; за кожним столом сидить по трьох слухачів. Кожного дня застає кожний з нас на своїм столі свіжий папір для записок, кілька листків листового паперу, кілька дистівок з видами Фрайдорфу, якісь нові кооп. проспекти, звіти, книжочки. Захоплює нас та услужність, дбайливість і обдуманість цілої орґанізації і раз-ураз падуть наші слова подиву на адресу старенького, але кріпкого ще чоловіка, що весь день невтомно вештається поміж нами, всюди загляне, все передбачить, усьому дає батьківську опіку і провід. Це президент Союзу Швайцарських Споживчих Кооператив, основник і мешканець Фрайдорфу д-р Бернард Еґґі, як усі його тут називають: батько Еґґі.

(Продовження буде).

ОСТАННІ ВІСТИ

ПОХОРОНИ ТАД. ГОЛУВКА.

У вівторок приїхав до Варшави жалібний ваґон з тілом пок. Голувка. На двірці ждали найближча родина, весь уряд, маршали сойму та сенату, багато послів і сенаторів, представники дипл. корпусу, вищі службовики мін-ства закорд. справ, ґенераліція, представники грузинської еміграції Азербейджану, кавкаські верховинці, делеґація польських театрів і театру зза кордону, вел. Муфті, караїмський газан і ін. На вул. Відок стояли відділи військового приспосіблення, шк. дітвора, а на площі перед двірцем відділ канівських стрільців із музикою, піхота. Тут виголосив промову пастор Скерський. Несли кількасот вінців, м. ін. від марш. Пілсудського та президента держави, кількадесять вінців українських барв, Азербейджану, Грузії і т. д.

На цвинтарі перший промовляв голова ББ пос. Славек, потім від уряду віцемін. Бек. З черги виголосило промови кілька бесідників. Від імені української еміґрації говорив Мик. Ковалевський. Пос. Певний прощав покійного такими словами: „Злочинна рука варвара, ворога зах. культури зробила, що перестало бити велике серце. Той ворог, ворог відродження українського народу, добре видно розумів, що відродження це може здійснитися лише при помочі Польщі. Тому не завагався усунути того, який метою свого життя поставив ідею привернення щирих і добрих взаємин між братніми народами, українським і польським. Та для того злочинця ясне, що здорова частина українського народу в Польщі льояльно відноситься до держави, тому за всяку ціну старається усунути найвизначніші одиниці одної й другої суспільности. Нас не злякає і найбільший терор, а жертви, які несемо в імені права та справедливости, впевняють нас тим більше, що наша справа чиста і свята, бо ми, як і Ти, хочемо бачити Польщу велику і могутню, а український нарід оглядати в хвалі його відродження. Хай Тобі буде легкою та спільна земля, яку Ти так любив".

ПАМЯТНИК ПОС. ГОЛУВКА В ТРУСКАВЦІ.

Голова кл. ББ Славек дістав від мін. Залеського з Женеви телеграму, в якій він пропонує побудувати памятник пос. Голувка в Трускавці. Коли Славек заапробує той проєкт, дасть мін. Залеський на ту ціль 200 зол.

Вулиці ім. Т. Голувка.

Союз Оборонців Підкарпаття в Бориславі звернувся до управ громад Борислава, Дрогобича та Трускавця, щоби в честь Голувка назвали по одній вулиці іменем покійного. Союз ухвалив просити управи всіх галицьких міст і сх. окраїн, щоби поназивали вулиці іменем Голувка.

АРЕШТУВАННЯ.

У звязку з убивством пос. Голувка арештували більше людей. В Миколаєві арештували двох студентів і одну студентку. Їх привезли до Дрогобича, а відтам під ескортою відпровадили до Трускавця. Арештована студентка, це Шушкевичівна, відома з розправи за замах на Сх. Торги у Львові. При Шушкевичівній — як твердять польські джерела — найшли молоток. Вона вертала з прогульки по мінерали.

ВІДКЛИКАННЯ У ПОЛІЦІЇ.

Кореспондент „Ґазети Поранної" повідомляє з Варшави, що на днях у звязку з останніми подіями в Сх. Галичині зайдуть поважні зміни на керовничих становищах. Передовсім уступить зі свого становища начальник виділу безпеки у львівськім воєвідстві Роґовський. Роґовському дадуть мабуть подібне становище в Познані. Відкличуть теж воєвідського команданта поліції інсп. Ґрабовського. Він дістане інше становище в Кельцах. Дрогобицький староста Порембальський звільнений і переходить на емеритуру. Звільнений теж зі свого становища пов. командант у Дрогобичі надком. Крупа.

ПІСЛЯ НАПАДУ БІЛЯ ПЕЧЕНІЖИНА.

У звязку з нападом на почт. амбулянс біля Печеніжина, де вбито поліцая Новіцького й ранено візника Лащука й одну жінку весь учорашній день вели облаву в околицях Печеніжина. Арештували більше людей, м. н. в Яблонові кількох. Арештованих переслухує на місці надкомісар Шпаля з Коломиї та начальник виділу безпеки станиславівського воєвідства. „Ґазета Поранна" повідомляє, що в Коломиї відбуваються великі арештування. М. ін. арештували 5 учнів української ґімназії в Коломиї й одного маґістра прав. Стан раненого почтиліона Лащука не є ґрізний.

ДРЕЗИНА ВИСКОЧИЛА ЗІ ШИН.

31. серпня дрезина, що їхала зі Сокаля до Львова, наїхала біля Кристинополя на купу каміння. Дрезина вискочила зі шин. Були контужені інж. Вайс і Віняж із Рави Руської та два залізничники. Польські джерела признають, що тут саботаж виключений, лише два пастушки уложили це каміння.

ОТВОРЕННЯ СЕСІЇ ЛІҐИ НАЦІЙ.

Прилюдне зсідання Ради Ліґи Націй попередило довірочне засідання, на якім устійнили денний порядок, наради сесії й ін. справи.

На прилюднім засіданні Рада Ліґи прийняла пропозицію бразилійського уряду, щоби в Ріо де Джанейро створити централю для поборювання торговлі живим товаром. Опісля Рада прийняла до відома звіт мін. Курціюса в справі праць госп. комітету Ліґи. Рада прийняла теж звіт у справі еміґрантів і відложила наради до пополудня.

—o—

НОВИНКИ

— **ВПИСИ до Вищого Музичного Інституту ім. М. Лисенка у Львові** відбуваються щоденно від год. 3—7 вечором у канцелярії Музичного Т-ва при вул. Шашкевича ч. 5. Наука зачинається дня 4. вересня. Плян науки обіймає усі предмети консерваторійної програми. Крім того ведеться педаґоґічний курс для кандидатів до державного іспиту з музики і співу для шкіл середніх загальноосвітніх, та педаґоґічний курс для учителів у музичних школах. У біжучому шкільному році переведеться остаточний розподіл елевів і розграничення степенів до трьох типів школи: підготовчої: нижчої, та фахових: середньої і вищої, по думці проєкту міністерства віроісповідань і освіти. — Дітям державних урядовців і службовиків прислугує право звороту шкільної оплати. 367 1—2

— **Канцелярію оборони в карних справах** отворив і веде в Станиславові при вул. Білинського ч. 11. побіч суду **Григорій Онуферко**, ем. підпрокуратор. 337 2-4

— **Д-р мед. Богдан Недільський**, бувший елев зубної клініки нім. унів. у Празі, отвирає **з днем 8. вересня ц. р. дентистичне заведення в Станиславові, при вул. Собіського ч. 38.** 343 3-3

— **Ревізії.** Політична поліція перевела ревізію у Ярослава і Володимира Гладкого у Львові, мабуть у звязку з убивством у Трускавці. Нічого не найдено і нікого не арештовано.

— **Новий український щоденник.** З найпевніших джерел довідуємося, що в суботу появиться перше число нового українського безпартійного інформативного щоденника „Час". „Час" буде появлятись щодня (крім неділі) в 12. год. вполудне на 4-ох сторінках друку. Нас інформують, що завданням нового щоденника буде витискати з рук українського читача польську інформаційну пресу. Головним ре-

СПЕЦІЯЛІСТ ВНУТРІШНІХ НЕДУГ
Д-р Карло Куль
ПОВЕРНУВ і ординує від 3–5 попол.
Вул. Потоцького 42. 373 1—2 Тел. 51–23.
Пересвітлення Рентґеном. Кремінна лямпа.

дактором нового щоденника має бути п. Микола Голубець. Видавцем щоденника є видавнича кооператива „Час".

— **Звідки рекрутуються комуністичні аґітатори.** Політична поліція арештувала в Дрогобичі 8 осіб зміж польської молоді середніх шкіл під замітом комуністичної аґітації. Арештовано їх у менті, коли розкидали летючки. На поліцію приведено 5 дівчат, переважно абсольвенток гімназії, та 3 учнів, між якими є 6. гімназист Лянґзам, син адвоката, якого видалено за комуністичну аґітацію зі школи. Арештування молодих комуністів, дітей Дрогобича, викликало в місті сензацію.

— **Завзята комуністка.** У Львові арештовано Марію Фінкельштайн за те, що на вул. Сонішній завісила на телефонічних дротах червоний прапор з протидержавними написами. Молоду комуністку задержано в слідчому арешті.

— **З львівської хроніки.** З мешкання д-ра Германа Берґмана при вул. Мучній вкрали злодії більшу скількість убрання. — У мешканні Нахта Марка, при вул. Піярів невідомий злодій наробив шкоди на 2.700 зол. — В крамниці Аґіда при вул. Жовківській приловили злодія Осипа Матушку.

— **З краєвої хроніки.** Перед кількома днями невідомі злодії вломилися до хати Пр. Родкевича у Фільварках біля Золочева і забрали вбрання вартости 900 зол. — У Скваряві, золочівського повіту, ограбили вломники тютюневу крамницю Кіна. — В Немирові згоріли забудування Івана Мартинця. Польська преса повідомляє, що пожежна сторожа не могла нічого вдіяти, бо в будинках вибухнула нагромаджена муніція і домагається слідства.

— **Катастрофа військового літака.** 1. вересня наслідком густої мряки над Сяном упав на болонях біля Пралкович (Перемищина) військовий літак зі Львова. Літак ушкоджений, два летуни ранені.

— **Варшавські театри зачинені.** З днем 1. вересня варшавські театри зачинені. На спеціяльнім засіданні маґістрату ухвалили: 1) скасувати оконечно оперу, 2) реорґанізацію Театру Народового віддати відомому арт. Люд. Сольському. Народовий Театр зможе існувати лише при зрівноваженім бюджеті. Тому й його існування залежатиме від фінансових можливостей міста у відношенні до міських театрів. З причини зачинення театрів 1300 людей із театрального персоналу дістане вимовлення, а це спричинить обовязок виплачувати емеритуру.

— **Летунська катастрофа.** На військовій летунській площі в Робізон упав літак з висоти 200 метрів, два летуни згинули на місці. Причиною упадку літака було обірвання крил.

— **Демонстрація 1000 безробітних** відбулася 31. серпня ц. р. перед краківським маґістратом. Кінна поліція розігнала демонстрантів.

— **Жертва Піренеїв.** З Тулюзи повідомляють про смерть 15-літнього ученика, що вийшов на верх одної гори у Піренеях, впав і розбився на скелях. Після 5 днів його віднайшли, але в дорозі до лічниці він помер.

— **Кінець абсолютизму.** Цісар Абісинії Рас Тафарі підписав конституцію і так перестала існувати остання абсолютна монархія. На жадання Союзу Народів знесли в Абісинії невільництво, але лише на папері, бо воно існує далі.

— **Смерть фільмової артистки.** У Копенгазі згинула ізза несправности легкопаду на очах кількох тисяч людей відома артистка екрану Емілія Санном.

— **Тричі пробував скінчити самоубством** у літаку, що летів з Мінхену до Берліна, ремісник Ґутлер, хотячи тим способом добути для своєї сім'ї обезпечевеву премію 25.000 марок. Двічі відпалював плинний матеріял, але його вибух спалив тільки вбрання і трохи попарив, бо інші пасажири вгасили пожежу. Перед завезенням до лічниці пробував знову скінчити самогубством і протяв собі жили на руках.

— **Смерть контрабандиста.** У купелевій місцевості Атлянтик убили три узброєні бандити загальновідомого у Зед. Державах контрабандиста алькоголю Жофра. Догадуються, що це вбивство зроблено на приказ конкуренційної шайки. Убивників досі не зловили.

— **Жіночі ноги за сто літ** будуть далеко погаміші від сьогоднішніх. Д-р Магафей із Зед. Держав заповідає, що жіноча нога виглядати-ме, як кінське копито. Причини цього віжні: високі обцаси жіночої обуви, бетонові хідники, а також і жіночі спорти: ситківка, копаний мяч і біги. Танки зміцнюють жіночі ноги і зберігають гарну їх форму.

— **Порохом гаситимуть пожежі.** У Франкфурті над Меном пожежна сторожа вживає до гашення пожежі мішанки з вибухових матеріялів, що гасить пожежу без шкоди для товарів і фабрикатів, яку спричиняє вживання води.

— **Вмерла з голоду** власничка віллі у Саарбріккен (Надренія) вдова Бравніе, хоч мала досить готівки і дорогоцінностей, бо з дивацтва жаліла грошей на своє прохарчування, а щоденно видавала сто франків на всякі присмаки для псів.

— **Рекорди.** В Англії відбулися ориґінальні змагання: сили голосу змагунів. Перше місце здобув Вільє Аббат, бо його голос чули у віддалі 11 км., друге Кокс із Боргнам, якого голос лунав 10 км. довкруги.

— **Дорога згуба.** Американка Марія Рай, яка подорожує по Европі, згубила пашпорт, чеки і дорогоцінности вартости 6.800 долярів.

— **Подружжя брата з сестрою.** В Бечкерику Вел., у Югославії, 60-літна Єлисавета Меґейса донесла поліції, що її син Олександер Копль живе подружим життям з своєю сестрою Юлією вже довше, як два роки. Чоловік Юлії оженився на Радянщині і не вертався, а вона жила з Олександром гарно і без турбот, хоч і без вінчання. Одначе щастя їх не було довге. Несподівано зявилася в їх хаті мати і оповіла їм, що вони — брат і сестра. За молодих літ жила вона вільним життям, хоч ніколи не вийшла замуж привела на світ 18 дітей, які розбрилися по світі і не знають себе. Ледача мати видурювала довго гроші від своїх дітей, а коли в них грошей не стало — повідомила поліцію, яка розділила брата від сестри.

— **Рівіера в кімнаті.** Для потішення тих громадян, що мріють про виїзд на Рівіеру, а не можуть з браку грошей там поїхати, винайшов проф. Монро штучний спосіб зміняти довільно підсоння у кімнаті. При помочі цього винаходу в власній хаті зможемо мати і палаючу сонцем афр. пустиню і Рівіеру і всі інші країни, які хочемо. Можна буде теж збудувати хату, якої кожна кімната матиме інше підсоння з питомою собі ростнею та звіриною. Небезпечно тільки держати львів у заімпровізованій джунґлі...

— **Спростування.** У числі 146 часопису „Діло" з дня 3. VII. 1931 р. подано неправдиву вістку, будьто би дирекція фабрики „Піляк" А. С. в Печеніжині відправила робітника Сабадаша буцімто за те, що не хотів бути поляком. Уважаю моїм обовязком пояснити, що подана вістка не є згідна з правдою і зовсім фальшива та заогнює відношення дирекції фабрики до робітників, яке то відношення досі не заколочувало ніяке непорозуміння або конфлікт. Дирекція фабрики не відправляла Сабадаша та не вела з ним балачки, а Сабадаша відправив управитель механічних варстатів, де Сабадаш не-сповна від двох літ був у праці при електромонтері як учень і за той час здобув у нашій фабриці те звання. Відправили його виключно за непослух і тому, що відмовився остати при праці годину довше поза нормальною працею, при направі мотору, який спричинював постій фабрики. Оправдувався він тим, що має поважнішу працю поза заняттям у фабриці. Стверджую якнайрішучіше, що інших причин видалення Сабадаша не було, лише непослух і відмова праці, тому подані інформації в часописі „Діло" є зовсім незгідні з дійсністю, є тенденційним виступом збаламученої одиниці, яка є проти вдержання правильних взаємин фабрики із працюючим місцевим українським населенням. Мушу ще згадати, що в 1930 р. відправили Сабадаша тому, що присвоїв собі та забрав до дому деякі части електро-монтажі, що ствердила поліційна ревізія в Сабадашевім домі. Всетаки дирекція фабрики йому простила це та приняла його назад до праці. Зазначуємо, що фабрика, даючи працю та доволі показні заробітки, чого доказом можуть бути дані, що на працюючих загалом від 240 до 300 робітників у фабриці та при експльоатації та звоженню з ліса 150 до 200 люда — займає фахових шлюсарів, столярських майстрів і боднарів лише 63, а решта становищ у фабриці та при лісових роботах припадає виключно місцевому українському населенню, якого місячні зарібки виносять від 40 до 50 тисяч золотих. — **Дирекція фабрики Печеніжин.**

— **Найдешевшим джерелом закупна мужеського біля є тепер фірма А. Віттельс, Львів, Рутовського 7.** Ціна мужеської сорочки, виконаної по найновішому крою з матеріялу першої якости разом із 2 ковнірцями, тепер зол. 11·— На виставах фірми Віттельс є найгарніші зразки матеріялів на біля. — Фірма Віттельс просить оглядати матеріяли без примусу купна. 2270 16—7

—o—

ВІДГУКИ ДНЯ.

Треба, чи не треба?

— Товариські форми це полова. Чим більше полови, тим менше зерна. Люди стараються товариськими формами покрити браки в голові.

Так казав мені завжди мій ідеал розумного чоловіка, який в другій клясі був атеїстом, у третій читав Ніцшого, в четвертій був головою тайного кружка ім. Драгоманова, а в пятій вилетів з ґімназії за те, що сказав учителеві: „дурень". По матурі стрінувся я з ним на університеті і тоді він далі викладав мені свій погляд на товариські форми.

Але чи тільки свій погляд?

Так як він, думало девятьдесять відсотків наших молодих людей, пятьдесять старших, а трицять старих.

Особливо серед молоді модний був клич: Геть з формами. Нечищені черевики, нечесана чуприна (обовязково велика!), брудний ковнірець і заялозений капелюх (одна-дві соломки, чи інше піря горячо поручалося!). Все це було видимими ознаками „наплевательного" погляду на товариські форми, а рівночасно доказом мудрої голови.

Повоєнні часи, часи переоцінки ріжних цінностей, переоцінили і нашу цінність. Богато до цього причинилися більшовики, особливо Чічерін, який виступив у Женеві в прекраснім фраку.

— Ге! — думали собі наші „безформісти" — коли більшовики так, то видно треба...

Здавалося, що ці і тим подібні арґументи докладно і на все випололи „безформістичний" бурян на нашім народнім пасовиську. Здавалося, що вичищені черевики, зачесане волосся, а навіть фрак не пересуджують ще умового розвитку даної одиниці, а гарний поклін, елеґантний рух, чи вмілий спосіб їдження не приносить нікому великого стиду.

Та (на жаль!) це тільки так здавалося.

По нашій землі далі крутяться поклонники, а то й апостоли божка Хампетя і проповідують його культ. Щоправда менше їх, богато менше, але таки крутяться. Кожний день дає нагоду подибати їх коли не кілька, то бодай одного.

...Старий, заслужений громадянин знає звідкись молодого і незаслуженого громадянина. Здибаються на вулиці, старий подає руку, молодий два пальці і починається балачка.

— Ну, щож там, пане, як здоровлячко? — питає молодий і клепає старого по плечах.

Направду клепає, я сам бачив.

...Старий громадянин, відомий з розуму і чемности кланяється в моїй присутности якомусь кандидатові на громадянина.

— Чому ви йому кланяєтеся? — питаю.

— Бо він мені не кланяється. Якось не випадає, ми добре знайомі.

Коли думає, що навчить кандидата чемности, то дуже помиляється. До самої смерти буде кланятися.

..До стола, при якім сидить один богатий громадянин, а один український письменник, приступає третя особа, яка уважає себе за дуже визначну. Подає руку богатому, сідає до стола та бере участь у розмові. Не припускаю, щоби не знала, що треба було представитись письменникові. Ні. Визначна (на її власну думку!) особа ждала, щоби письменник їй представився.

Ждала, ждала і не діждалася. Може після того прийде до переконання, що так не робиться!?

Може... Але в це не вірю ні я, ні ця третя особа, ні Ш. Читачі.

Виходить з цього ясно:

Товариських форм не треба, але хіба для тих, які не повинні бувати в товаристві.

Галактіон Чіпка.

СПОРТ.

Сокіл IV.—Гасмонея III. 2:1 (2:0).

В неділю 30. ц. м. розіграли ці дружини товариські змагання на площі Гасмонеї, виступаючи до змагань у зменшених складах. Цікава гра велась весь час з перевагою Сокола, одначе напад, замість стріляти, хоче віхати до воріт Гасмонеї. Двоє воріт (одні з карного) добуває ефектовно Терлецький. Гасмонея, змiцнена залогою II. дружини, грає добре, а воротар має більше щастя, як вправи. Одинокі ворота добула Гасмонея в той спосіб, що мяч, відбиваючись від стовпа, впав до воріт Сокола. Суддював п. Телічка.

Пливацькі змагання.

В суботу 5. і в неділю 6. вересня п. р. відбудуться на ставі „Світезі" у Львові перші в цьому році пливацькі змагання, що їх влаштовує У. С. Союз. Тому, що пливацький рух у нас в сильному занедбанні, треба побажати впорядчикам змагань якнайбільше учасників, а учасникам якнайкращих успіхів.

Мадярщина—Польща 51:28.

Легкоатлетичні змагання між Мадярщиною і Польщею, що відбулися в мин. неділю в Кор. Гуті, закінчилися перемогою мадярів у відношенні 51:28 п.

Відень—Швайцарія 2:2.

У швайцарському Берні розіграла репрезентація Відня з Швайцарією змагання в копаного мяча з вислідом 2:2.

—o—

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 1.VIII. 1931 р. за масло експортове і десерове пріма —'— зол., літра молока 19—20 сот., літра сметани 1·10 зол., копа яєць 5·60—5·80 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр: Середа, четвер, пятниця год. 8. веч. „Вулиця", виступ театру „Атенеум".

Театр Ріжнородностей: Нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма: „Жар вальса" й додатки.

КАСІНО: Звукова фільма", „Сірий дім" ѝ додатки).

КОЛЬОСЕИ: „Вулиця гріху", „Лявіна".

ЛЕВ: „Кохання й війна", „Обманець із Тексасу".

МАРУСЕНЬКА: „Ранго" (фільма з африканських джунглів).

МІРАЖ: Звукова фільма „Хаджі Мурат" (Білий сатана) з Ів. Мозжухіном.

ОАЗА: „Поцілуй" (Ґрета Ґарбо).

ПАЛЯС: „На струнах кохання".

ПАН: „Кохання козака".

ПАСАЖ: „Вийнятий зпід права" й додатки.

ХИМЕРА: Звукова фільма. „Під кришами Парижа".

СТИЛЕВЕ: „Пат і Патахон як стрільці" та Кен Мейнард

УТІХА: „Буря над Азією", „Пат і Паташон та чародійний килим".

Програма радіо.

Середа, 2. вересня 1931.

Моравська Острава (265,4) 14·30 Концерт радіоорх. **Братислава** (278,8) 18·00 Музика на органах. **Брно** (341,7) 12·30 Концерт радіоорх. **Гамбург** (372,2) 16·30 Концерт з корабля „Европа". **Букарешт** (394,2) 18·00 Румунська музика. 21·00 Скрипковий рециталь. **Берлін** (419) 21·00 Симфонічний концерт. **Рим** (441,2) 21·00 Вечір італійської музики. **Лянгенберг** (472,4) Концерт радіоорх. **Прага** (486,2) 21·30 Скрипк. речиталь. **Рига** (524,5) 19·03 „Фавст". **Мінхен** (532,9) 20·00 Легка віденська музика. **Будапешт** (550,5) 12·05 Концерт мужеського хору. 21·30 Циганська орхестра. **Харків** (937,5) 15·00, 20·00 Концерт.

Четвер 3. вересня 1931.

Кенігсберг (217,1) „Сучасна великоміська повість", д-р Мерінг. **Липськ** (259,3) 21·10 Кабарет „Темпо". 21·40 Гумор у сучасній музиці. **Моравська Острава** (263,4) 12·30 Конц. радіоорх. **Братислава** (278,8) 14·30 Конц. радіоорх. **Бресляв** (312,5) 19·30 Танкова музика. 20·30 Конц. форт Шумана. **Брно** (341,7) 19·30 Конц. радіоорх. **Штутгарт** (360,1) 21·15 Концерт камер. музики. **Букарешт** (394,2) 18·00 Легка румунська музика. 21·00 Симф. конц. **Стокгольм** (435,4) 22·00 Пісні Шумана. 22·20 Смичковий квартет. **Рим** (441,2) 21·00 Симф. концерт. **Лянгенберг** (472,4) 20·00 Концерт мужеського хору. **Мілано** (500,8) 19·45 Вокально-інструментальний концерт. **Відень** (516,4) 20·45 „Танцерка Кати" оперетка. **Мінхен** (532,9) 16·20. Квартет Моцарта. 20·05 „Баядера", оперетка. **Будапешт** (550,5) 17·45 Циганські пісні. 22·00 Конц. військ. музики. 23·00 Циг. музика. **Любляна** (575,8) 18·30 Концерт квінтету. 22·00 Концерт вокального квартету. **Харків** (937,5) 15·00, 20·00 Концерт. **Кенігсвустергаузен** (1634,9) 21·15 Камеральний концерт з Баден-Баден.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 2. вересня 1931.

Львів (380,7) 11·58 Астр. час. 13·10, 14·50, 15·45 Комунікати. 12·10, 15·10, 16·30, 17·10 Музика з грам. плит. 16·10 Загадки і шаради. 16·15 Полювання на крокодилі і жирафи. 16·50 Радіохроніка. 17·35 Відчит. 18·00 Пополудневий концерт. 19·00 Всячина. 19·20 „Голос робітника". 19·40 Рільничі відомости. 19·55, 20·10 Комунікати. 20.15 Легка музика. 20·45 Гумореска. 21·15 Львівські комунікати. 21·20 Продовження концерту. 22·00 Фейлетон. 22·15 Комунікати. 22·30 Легка і танкова музика.

Четвер, 3. вересня 1931.

Львів (380,7) 11·58 Астр. час з Варшави 12·10, 15·10, 16·00, 16·40, 17·10, 19·40 Музика з грамофонових плит. 13·10, 14·50 Комунікати. 15·25 „Дієта у старшому віці", відчит 16·25 „Пан Пеар Мондраля", гумореска. 16·50 „Психольоґія школи і траґічні конфлікти", д-р Райс. 17·35 Відчит. 18·00 Арії та пісні. 19·00 Всячина. 19·20 Літературна гутірка. 19·50 Комунікати. 20·15 Легка музика. 21·30 Слуховище 22·00 „Дух вояка", фейлетон. 22·15 Комунікати. 22·30 Концерт соліста 23·00—24·00 Легка і танкова музика з театру „Багателя" у Львові.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

ВПИСИ до ТОРГОВЕЛЬНОЇ ШКОЛИ з правами державних шкіл у ЛЬВОВІ вул. Корняктів ч. 1., приймається до кінця серпня, кожного дня від год. **10 до 13** До впису треба предложити: метрику, останнє шкільне свідоцтво і зложити 10·— зол. вписового. Діти незасібних родичів і кооператорів можуть дістати знижку шкільної оплати, а державні і самоврядні службовики зворот оплати за науку. Початок науки дня 2. вересня в годині 8-ій рано — **Управа.**
265 3—3

Дирекція приватної гімназії „Рідної Школи" з правом прилюдности в Тернополі подає до відома, що Кураторія Л. Ш. О. рескр. до Ч. II —8555/31 з 26. серпня 1931 р. дозволила на отворення з початком шк. р. 1931/32 I, II. і III. кляси коедукаційної гімназії. — Вписи до тих кляс продовжується до 5. вересня 1931. Ученики б. української державної гімназії в Тернополі можуть також вписуватися. — **Управа гімназії.** 349 2—3

Станиславівщина, позір! В неділю, 13. вересня 1931, відбудеться в Станиславові Окружне Ювилейне Свято для вшанування 50-ліття „Рідної Школи". Щоби ще більше підчеркнути святочність хвилі, дуже просимо висилати окремих відпоручників для зложення привіту „Р. Ш.", та повідомити про це Голову Комітету д-ра О. Чорненка, Голуховського 17, до 10. вересня н. р. — За Діловий Комітет: **Д-р О. Чорненко М. Кушнір, Д-р Р. Борисевич.**

Шаховий турнір за мистецтво Львова, уладжений заходом Союза міжклюбових шахових змагань м. Львова, розпічнеться 15. вересня н. р. — Зголошення учасників найпізніше до 10. вересня до Комітету, що урядує в каварні „Севілля" (Пекарська 2) у вечірних годинах. Вкладка учасника 5 зол.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ і СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятків літ у цілім краю знана фірма **Іван Зельтенрайх**, Львів, пл. Марійська ч. 5. Купую бриляпти, золото, срібло, плачу найвищі ціни. 130

ПРИЙМУ студента на мешкання з харчем Піскова 34/1 пов. 319 2-3

СУБСТИТУТ нотаріяльний змінить посаду з днем 1. жовтня н. р. — Зголошення у М. Басараба заст. нот. у Тлустім ад Чортків. 273 4—5

КАМЕНИЦЮ двоповерхову, передвоєнну, солідна будова, залізо-бетон, 38 убікацій, дохід нетто 4.500 зол. річно за 50.000 золотих продасть управитель тоїж — Львів, Телефон 70—78. 271 5—5

УЧЕНИКІВ (учениці) прийму на станцію. Добірний харч, опіка, фортепян. Кордасевичева, Чарнецького ч. 26.
299 5—5

ФОРТЕПЯН „Schweighofera" Хрестовий, короткий. Оказія. Справжній купець дістане дуже корисно. Виміна та купно невиключені. Sklenarski, Коперника 26. 339 3—3

ДИПЛЬОМОВАНИЙ абсольвент державної педагогії шукає лекції в обсягу 7 кл. нар. школи або нижчих кляс гімназії. — Зголошення до Адміністрації „Діла" під „Абсольвент". 347 3—3

КУРСИ ТОРГОВЕЛЬНІ ЯКОВА ГІРШ-СПРУНГА, Личаківська 34. ВПИСИ на однорічний торговельний курс для молоді і пятимісячний для старших відбуваються щоденно від год. 10—12 і від 3—6. Стенографія та писання на машинах. 360 2—3

ПАННОЧКИ, найрадше з нижчих гімназійних кляс прийму на станцію. Добірний харч, опіка і евентуальна поміч у науці. Піяніно дома. — Зголошення до Адміністрації „Діла" під „Середмістя". 374

ПЕДАНТ Зіморовича 10 відновляє та консервує НАПРОЧУД новим способом клюбові меблі та всілякі предмети зі шкіри. Очікуємо візвання. Тел. 49—71.
362 1—3

ОСОБА з кількалітньою практикою, добра господиня, симпатична і працьовита прийме посаду до управи домом і господарством на селі. — Відомість: Адміністрація „Діла" для А. К.

КІМНАТА для 2 учениць (ків) з утриманням. — Піскова 36 (партер).
366 1—2

МЕБЛЬОВАНА кімната два вікна, фронт, суха, тепла. — Виспянського 31 зараз. 365 1—2

ПОКІЙ з утриманням для двох панів або пань до винайму зараз. — Коспнерська (бічна Кадецької) ч. 1. двері ч. 5. 372 1—2

ПРИЙМУ дві інтеліґентні учениці (3-ох учеників) на мешкання. Сонячне мешкання, домашний харч (5 разів денно). Батьківська опіка, фортепян дома. Вул. Кадецька 12, ч. дверей 8. 371

ПРИЙМУ учеників на станцію Дуже близько гімназії. — Вул. Рутовського ч. 16/III. ч. мешк. 16. Вишинська.

ПРИЙМУ на станцію учеників (ці). — Рудницький, Львів, Тереси 2 п. партер, двері 12. 369 1—2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ЛІКАР

Д-р ВОЛОДИМИР БІЛОЗОР

після повороту **від дня 1. вересня 1931 ординує як звичайно**

в КОЛОМИЇ (дім Окр. Союза Коопер.)

вул. Собіського ч. 52.

від год. 10—12 передпол. і 3—5 пopол.
322 2—3

РЕНТҐЕНОЛЬОҐ

Д-р ЛЮДВИКА ЛЯНДЕС-ЛЯЙНЕРОВА

у Львові, вул. Лозінського ч. 9.

352 2—4 **ПОВЕРНУЛА.**

Конкурс

на посаду учителя клясичної фільольоґії в гімназії „Р. Ш." в Городенці і учителя педаґоґічних предметів на вищих учительських курсах „Р. Ш." у Станиславові. Прохання вносити негайно до Головної Управи „Р. Ш." у Львові, Ринок 10/II. — **Головна Управа.** 363 1-2

†

У другі роковини смерти бл. п.

Д-ра Олекси Ріпецького

відбудеться

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

в суботу 5. вересня н. р. в год. 9. рано в парохіяльній Церкві в Сокалі, про що повідомляє громадян

РІДНЯ.

ЗАВЕДЕННЯ ТЕХН.-ДЕНТИСТИЧНЕ

Й Ґебера ЛЬВІВ, Телефон: 37-53, вул. АКАДЕМІЧНА ч. 18.

для Впр. Духовенства і П. Т. учителів з родинами приступні ціни і догідні умовини сплати. 247 5—5

ЛІЖКА металеві

ВІЗКИ діточі

поручає дешево фабричний склад

М. Волковиські

1826 3-30 **Львів, Коперника 5. Тел. 95--97.**

Великий вибір ДОГІДН' УМОВИНИ

ФУТРА

мужеські та жіночі готові та всілякі перерібки — найдешевше й солідне викінчення — поручає

Ф-ма **К. ЦВИНАР,** Львів,

вул. КРИВА, ч. 10. Тел. 36—64

332 побіч Гіпотечного Банку. 2—5

II. Рік Видання

КІНО ч. 17. приносить багато актуального матеріялу з кіново-фільмової ділянки. Крім цього заступає справи фотографічні й радієві. Просимо домагатися по всіх книгарнях і бюрах дениників. 1—3

Адреса: „КІНО" Львів, Блахарська 8/I.

Меблі ріжного рода, можна найкорисніше купити у відомій фірмі „Doroteum", Льва Сапіги 34 Тел. 15—01. Догідні умови. 2361 62—7

Офертовий переторг.

ЕМЕРИТАЛЬНИЙ ФОНД службов. гром. м. Львова розписує отсим офертовий переторг на земні, мулярські, тинкарські, ізоляційні, залізо-бетонові, тесельські, декарські, ковальські та каналізаційні роботи при будові доходового дому ЕМЕРИТАЛЬНОГО ФОНДУ при вул. св. Мартина у Львові.

Кошториси сліпі та інформації можна дістати за оплатою 10 зол. у бюрі інж. Т. Врубля та інж. Л. Карасінського у Львові, вул. Сенаторська 11 а, в годинах від 11—13 тої щоденно.

Оферти разом з вадіюм у висоті 10.000 зол. в готівці або у вартісних паперах треба складати в бюрі Начальника VII. Відділу Маґістрату при пл. Галицькій до дня 7. вересня 1931 р. в год. 12. перед полуднем, потім буде відчинення оферт.

ЕМЕРИТАЛЬНИЙ ФОНД застерігає собі довільний вибір оферти, або неприняття ніякої оферти або уневажнення переторгу та розписання нового.

331 2—2 **КОМІТЕТ БУДОВИ.**

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло" З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.